

Maitasunaren ideologiak geure buruak, geure harremanak eta geure etxe eta kaleak nola eraikitzen dituen aztertzea du xede zenbaki bikoitz honek; uztailean, Usurbilen, UEUrekin eta Usurbilgo Udalarekin lankidetzan antolatutako Jakin Jardunaldiak emandakoaren bilduma dakar. Han izan ziren hamaika idazle-
ren ekarpenez gainera, beste bi adituren idatziekin osatu dugu zenbaki monografiko hau.

Eta zergatik maitasuna? Gaia, nola ez, apasionagarria da. Maitasunarekiko joera gizatiarra da erabat, baina maitasuna sena baino askoz gehiago da. Maitasuna ideologia indartsu eratzaille eta hertsatzaille handi bat da, Mendebalde honetan maitasun erromantikoa-
ren forma hartzen duena –azken hamarkadetan indartu eta zurkaiztu dena eta kontsumoaren balioen bitartez erreproduzitzen dena–. Ideologia horretan eta horrekin sozializatzen eta generizatzen gara, eta emakume eta gizon eraiki, menderakuntza eta indarkeria askorekin eraiki ere. Ideologia hori lehenagotik datorren beste maitasun ideologia handi batekin estuki ezkontzen da gainera, maitasun guztien ama den amatasunaren maitasunaren ideologiarekin. Bi horien inguruan eratzen da geure gizartearen esparru pribatu eta publiko osoa. Baina maitasunak, erromantizismoaren eta amatasunaren mitotetatik harago, zentzu askatzaileagoa ere badu. Behar du izan. Eta kooperazioa, lankidetzak, adiskidetasuna, elkartasuna, babesa, zaintza, erotismoa, ardura eta abertzaletasuna ere maitasunaren sinonimo gisa har ditzakegu. Horrek guztiak nola bizitzera bezainbat non bizitzera era bagaramatza, eta hauxe da maitasunaren ideologiaren inguruan egiten dugun bigarren galdera: sortu ditugun hirigintza, etxe, kale eta plazen oinarrian zer eragin duen maitasunaren ideologiak sortzen dituen harremanak izateko moduak, eta eraikuntza aldatuko bagenu ea harremantzeko –maitatzeko, zentzu zabalean– modu askatzaileagoa sor genezakeen.

Horri guztiari erantzuna leku askotatik datorkigu zenbaki honetan. Honatx: Mari Luz Esteban antropologoak maitasun ideologiaren irakurketa kritiko baterako dekalogo gaurkotu bat eskaintzen digu; Zaloa Basabe genero berdintasun aditua amatasunaren ideologia eremu pribatutik atera eta politizatu beharraz ari da; Oihane

Ruiz eta Ula Iruretagoiena arkitektoek, artikulu banatan, maitasunaren ideologiaren eta hirigintzaren arteko harremana xehatzen dute, elkar zainketa egitura sozial zein arkitektoniko berriak jomugan hartuta; Irati Mogollon soziologoak zaintzaren arkitektura posibleen berri ematen digu, bereziki zahartzaroari begira; Leire Milikua arkitektoak arkitekturak eta sexualitateak historikoki izan duten harremanaz hitz egiten digu; Jone Arrazola antropologoak kaleak eta emakumeak nola harremantzen diren jasotzen duen etnografia bat dakar; Nora Salbotx pedagogoak, berriz, haurren eta espazio publikoaren harremanaz eta erabileraz idatzi digu; eta, bukatzeko, Jone Miner arkitektoak, alde batetik, eta Abaraska Etxebizitza Kooperatiboa kolektiboak, bestetik, harreman berdinzale eta kooperatiboak bultzatzeko hainbat etxegintza eta hirigintza egitasmoren berri ematen digute. Azken adituak, Unai Iturriagak, ironiatik eta umoretik begiratu dio maitasunari kontrazaleko leihotik.

Horretaz gainera, Joxe Azurmendik naziotasunaren gainean erai ki duen pentsamenduaren hitzak eta giltzak argitzen dizkigu Haritz Azurmendik, filosofo zegamarraren gainean defendatu berri duen doktore tesiaren ideia garrantzitsuenak artikulura ekarriz eta abenduaren 11, 12 eta 13an Donostian egingo den Joxe Azurmendi Kongresurako aurreirakurketa egoki baino egokiagoa osatuz. Eta, amaitzeko, *Egunen gurplean* sailean, Itziar Ugartek, Jaime Altunak eta Alba Garmendiak, nork bere begiradatik, kultura, hizkuntza eta mundu zati bat dakarkigute.